

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

VAASA 18.2.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Vaasan askeleet

Vaasa on 66 000 asukkaan yliopistokaupunki Pohjanlahden rannikolla ja suomenruotsalaisen kulttuurin keskus. Suomenkielinen keskustelu alueen ja koko Suomen tulevaisuudesta järjestettiin helmikuussa. Vaasan opiston emännöimässä keskustelussa oli 25 osallistujaa.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Kehityssuunnittelija **Marjo Hannu-Jama** kertoi Vaasan kaupunkikehityksestä.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Osallistajat keskustelivat laajasti erilaisista yhteiskunnan ja yhteiselämän kysymyksistä: työstä, koulutuksesta, taloudellisesta eriarvoistumisesta, maahanmuutosta, yhteisöllisyydestä ja ystävyydestä. Kysymykseen tuli pienryhmistä esimerkiksi hyvä ja käytännöllinen ehdotus: ”Järjestetään tempauksia ja tapahtumia lähentämään ihmisiä toisiaan kohtaan, kohti yhteisöllisempää yhteiskuntaa.” Suosituimmaksi ehdotukseksi äänestyksessä nousi kuitenkin: ”Kielitaito on tärkeä asia ihmisten vuorovaikutukseen. Keinoja kielen opiskelemiseen kurssit, koulut, tilaisuuksia vertaistukeen, motivaatiota oppia.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Pohdinta jatkui koulutuksen merkityksestä ja nuorisotyöttömyydestä. Lisäksi puhuttiin erilaisuuden hyväksymisestä käytännössä ja turvallisuudentunteen lisäämisestä kaikille. Tämä keskustelu tiivistyi konkreettiseksi ehdotukseksi syrjintään puuttumisesta työelämässä niin, että syrjinnänvastaisia lakeja todella noudatettaisiin, ja vaadittaisiin myös ammattiliittoja tekemään erinäköisten ja erinimisten ihmisten rekrytoinnista yhdenvertaista.

Suosituimmaksi ratkaisuehdotukseksi nousi perheväkivaltaan puuttumisen keinojen lisääminen: ”Perheväkivaltaa ei saa hyväksyä, alistamisen ajatuksen lopettaminen, kasvatusta ja valistamista tärkeää ja lastensuojelua lisättävä.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Keskustelussa todettiin, että oman alueen kehitystä on tuettava asukkaiden omin voimin ja yhteisöllisyyden voimalla ja tuella. Ratkaisuksi ehdotettiin muun muassa, että asukas yhteisöille ja ihmisille annettaisiin suurempi rooli asioiden aloittajina ja järjestäjinä kunnissa ja kaupungeissa. Suurimman suosion ratkaisuehdotuksista sai liikenteen uudelleenjärjestely: ”Ilmainen ja toimiva joukkoliikenne”.

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskusteluserjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella #100askelta

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Vaasan keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Ilmainen koulu, joka näkee oppijat ja ohjaa heitä toimimaan yhteisönä.
- Järjestetään tempauksia ja tapahtumia lähentämään erilaisia ihmisiä toisiaan kohtaan, kohti yhteisöllisempää yhteiskuntaa.
- Palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään tutkimustiedon lisäksi ihmisen yksilölliset resurssit, tarpeet ja toiveet.
- Taloudellinen perustoimeentulo taataan kaikille.
- Kielitaito on tärkeä asia ihmisten vuorovaikutukseen. Keinoja kielen opiskelemiseen kurssit, koulut, tilaisuuksia vertaistukeen, motivaatiota oppia
- Face to face -tapaamisia viranomaisten taholta määritellään. Sosiaalinen kanssakäyminen pysyy yllä.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Perheväkivaltaa ei saa hyväksyä, alistamisen ajatuksen lopettaminen, kasvatus ja valistaminen tärkeää ja lastensuojelua lisättävä.
- Me aikuisina voimme toimia esimerkkeinä kunnioittavina empaattisina, toisensa huomioon ottavina yksilöinä.
- Toisten ja itsensä kunnioittaminen mm. huolehtimalla läheisistä ja hyväksymällä erilaisuus.
- Ympäristönsuojelua tehostettava vähentämällä reippaasti kulutusta ja vahvistetaan kierrätystaloutta.
- Syrjintään täytyy olla helppoja väyliä puuttua. Lainsäädäntöä täytyy toimeenpanna käytännössä, ja ay-liikkeen ja ammattiliittojen on puututtava erinäköisten ja -nimisten ihmisten rekrytoinnin helpottamiseksi.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Meidän tulisi osallistua yhteisöllisesti yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.
- On luotava tasaisemmin yhteisöllisyyttä, työllistymisen takaamisella ja koulutuksen fokuoinnilla, jotta kaikilla on osallistumisen mahdollisuus.
- Vahvempi poikkihallinnollinen yhteistyö alueellisella tasolla ja ennakoiva suunnittelu alueita silmällä pitäen.
- Ilmainen toimiva joukkoliikenne.
- Uusi palvelukonsepti: Ihmiset tekevät itse, kaupunkiorganisaation ei tarvitse olla kaiken aloittajana ja järjestäjänä. Asukas-yhteisöt on otettava suurempaan rooliin.
- Kaupunki tukee perinteiden muodostumista järjestöjen kautta.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen